

održivo gospodarenje otpadom

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito na sljedećim načelima:

1. »načelo onečišćivač plaća« – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
2. »načelo blizine« – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
3. »načelo samodostatnosti« – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
4. »načelo sljedivosti« – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom, i to:

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,
3. recikliranje,
4. drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba i
5. zbrinjavanje otpada.

Edukacijom i informiranjem do održivog gospodarenja otpadom

Gornji Kneginec | Jalžabet | Sveti Ilija

Naziv projekta:

Edukacijom i informiranjem do održivog gospodarenja otpadom
Referentni broj ugovora: KK.06.3.1.07.0017

Partneri u projektu:

Općine Sveti Ilija, Gornji Kneginec, Jalžabet

Opis projekta:

Područje obuhvata su tri jedinice lokalne samouprave u Varaždinskoj županiji: Općina Sveti Ilija, Gornji Kneginec i Jalžabet. Na području obuhvata prema popisu stanovništva iz 2011. godine nastanjeno je 12.475 stanovnika u 3.777 kućanstva.

Cilj projekta:

Cilj projekta je informirati 100% stanovnika Općine Sveti Ilija, Gornji Kneginec i Jalžabet o načinima postupanja otpadom koji dovode do smanjenja količine otpada odloženog na odlagališta kroz 5 obveznih i 8 preporučenih izobrazno-informativnih aktivnosti. Uz izobrazno-informativne aktivnosti projekt uključuje aktivnosti promidžbe i vidljivosti i upravljanja projektom. Stečeno znanje građani će primijeniti pri promjeni svojih svakodnevnih životnih navika i usvojiti važnost odgovornog postupanja s otpadom u smislu održivog razvoja svojih lokalnih sredina. Ukupna vrijednost projekta iznosi 461.936,52 kn od čega vlastito sufinanciranje iznosi 15%.

Podaci o nositelju projekta:

Općina Sveti Ilija, Trg Josipa Godrijana 2, 42214 Sveti Ilija
www.opcina-sveti-ilija.hr; www.razvrstaj.eu

Ukupna vrijednost projekta: 461.936,52 HRK

Iznos koji sufinancira EU: 392.646,04 kuna HRK (85%)

Razdoblje provedbe projekta: 30. 4. 2018. - 30. 4. 2019.

Kontakt osoba za provođenje projekta:

Marin Bosilj, tel: +385 (0) 42 734 550
e-mail: opcina.sveti.ilija@gmail.com

Više informacija o EU fondovima dostupno je na stranici Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije:
www.strukturinifondovi.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda
Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Općine Sveti Ilija

Xm studio, 2019. • Ilustracije: shutterstock.com

Europska unija
Zajedno do fondova EU

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDovi

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga
razvoja i fondova Europske unije

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

obnovljivi izvori energije i održivo gospodarenje otpadom

odvoji i uštedi

Edukacijom i informiranjem do
održivog gospodarenja otpadom

smanji | ponovno upotrijebi | recikliraj

www.razvrstaj.eu

Gornji Kneginec | Jalžabet | Sveti Ilija

Europska unija
Zajedno do fondova EU

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDovi

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda

obnovljivi izvori energije

Obnovljivi izvori energije su izvori koji su sačuvani u prirodi i obnavljaju se u cijelosti ili djelomično.

ENERGIJA VODE

Energija vode spada u primarne oblike energije, a najznačajniji je i najiskorišteniji obnovljivi izvor. Tijekom povijesti energija vode koristila se za navodnjavanje i pokretanje različitih mehaničkih naprava kao što su vodenice, mlinovi, dizalice ili liftovi. U današnje vrijeme se najčešće koristi u velikim hidroelektranama za transformaciju u električnu energiju. Do industrijske revolucije bila je glavni korisni izvor energije. Hrvatski znanstvenik Faust Vrančić objavio je djelo *Novi strojevi* u kojem je opisano 49 izuma i projekata. Među njima je nekoliko naprava na pogon vodnom snagom, pa se mogu smatrati pretečama vodnih turbina koje se danas koriste u suvremenim hidroelektranama.

Energija plime i oseke spada u oblik hidroenergije koja gibanje mora koristi za transformaciju u električnu energiju i druge oblike energije. Iako je potencijal iskorištavanja gibanja mora velik, za sad još nema većih komercijalnih dosega na eksploataciji te energije. Energija plime i oseke ima potencijal za stvaranje električne energije u dijelovima svijeta gdje su morske mijene izrazito naglašene. Primjera radi, amplituda plime i oseke u Jadranskom moru su 1 m, a na Atlantskom, Tihom i Indijskom oceanu prosječno 6-8 m.

Morske mijene su predvidljivije od energije vjetra i solarne energije. Dobivanje električne energije korištenjem valova, plime i oseke ne može pokriti svjetske potrebe, ali može dati veliki doprinos u korištenju obnovljivih izvora energije.

ENERGIJA VJETRA

Sunce neravnomjerno zagrijava različite dijelove Zemlje i to rezultira različitim tlakovima zraka, zbog čega nastaje vjetar. Postoje dijelovi Zemlje na kojima pušu takozvani stalni (planetarni) vjetrovi i na tim područjima je iskorištavanje energije vjetra najisplativije. Pučina se ističe kao najbolja pozicija zbog stalnosti vjetrova, ali cijene instalacije i transporta energije koče takvu eksploataciju. Kombinirana visina stupa i lopatice na najvećim svjetskim vjetroagregatima doseže visine i iznad 200 m, što je skoro dvije trećine visine Eiffelovog tornja. Trenutno je u svijetu instalirano blizu 200 GW vjetroelektrana, što je snaga koja je ekvivalentna kao 285 nuklearnih elektrana Krško.

ENERGIJA SUNCA

Sunce je zvijezda oko koje obilazi Zemlja, središte Sunčeva sustava. Promjer mu je oko 1.392.000 km, što je 109 puta više od Zemlje. Sunce proizvodi energiju već pet milijardi godina. Prednost sunčeve energije jest to što se može izravno konvertirati u toplinsku ili električnu energiju (korisne oblike energije). Procjenjuje se da površina Zemlje prima 100.000 TW solarne snage dnevno! Leonardo da Vinci je planirao industrijsku upotrebu sunčeve energije uz korištenje konkavnih ogledala za usmjeravanje solarnog zračenja koje bi grijalo vodu. Danas takav sustav nazivamo koncentriranje solarne energije i glavni je princip rada solarnih elektrana.

GEOTERMALNA ENERGIJA

Pod pojmom geotermalna energija smatramo onu energiju koja se pridobiva iz Zemljine unutrašnjosti i koristiti u energetske ili neke druge svrhe. U Hrvatskoj postoji tradicija iskorištavanja geotermalne energije iz prirodnih izvora u medicinske svrhe i za kupanje. Ukupno postoji 28 nalazišta, od kojih je 18 u upotrebi.

Geotermalna energija u kućanstvima koristi se pomoću tzv. dizalice topline, poznatih i kao toplinske pumpe. Dizalice topline koriste geotermalnu energiju iz zemlje, podzemnih voda ili zraka te preko sustava grijanja prenose toplinu u stambeni prostor. Toplinske pumpe ne proizvode štetne plinove te rade vrlo učinkovito čak i na niskim vanjskim temperaturama.

BIOMASA

Pojam biomasa označava biološki materijal koji je nastao od živih organizama poput drva i otpada. Biomasa se koristi za generiranje topline koja se može onda iskoristiti između ostalog i za proizvodnju električne energije. Od biomase se mogu proizvoditi obnovljivi izvori energije kao što su bioplina, biodizel, biobenzin (etanol), a suha masa se može mljeti u sitne komadiće pelete, koji se mogu spaljivati u automatiziranim pećima za proizvodnju topline ili električne energije.